

MET ENIGE TEGENZIN HEB IK AFGELOPEN MAAND NAAR HET NATIONAAL PENSIOENDEBAT GEKEKEN. MET DE REEKS UITZENDINGEN VAN ZWARTE ZWANEN IN HET ACHTERHOOFD, WAS VOORAF EIGENLIJK AL DUIDELIJK DAT OOK IN DIT PROGRAMMA VAN OMROEP MAX WEER HET BEELD ZOU WORDEN GEVORMD, DAT GEPENSIONEERDEN ZICH GENOMEN ZOULDEN MOETEN VOELLEN. EN DAT IS ZE NET ALS BIJ ZWARTE ZWANEN, WEER PRIMA GELUKT.

TEKST **DION VAN DER MOOREN, SENIOR ONDERZOEKER
LEVEN & PENSIOENEN MONEYVIEW**

inhoudelijk mogen de uitzendingen van Omroep Max over het Nederlandse pensioenstelsel dan misschien van een bedenkelijk niveau zijn, het lukt ze keer op keer uitstekend om het beeld neer te zetten, dat pensioenfondsen en de bestuurders daarvan zich schuldig maken aan zelfverrijking, fraude, het creëren van doofpotten en minachting voor de premiebetalers. Vergelijkingen met de wolven van Wall Street worden gemaakt en de vakbonden en de overheid zouden als een soort gedoogpartner deel uitmaken van dit complot om de pensioendeelnemer zoveel mogelijk een poot uit te draaien.

Een belangrijke rode draad in al deze programma's is het uitblijven van reacties van pensioenfondsen. Cees Grimbergen lijkt nergens welkom te zijn en waar hij

Wapenen tegen suggestieve media?

het ook probeert, op een enkeling na geeft niemand uit de pensioenfondsenbranche antwoord op vragen die worden gesteld over hoe het toch mogelijk is dat er gekort moet worden, terwijl de pensioenpotten nog nooit zo vol hebben gezeten en er ook nog eens fantastische rendementen worden gemaakt.

De pensioenfondsen lijken onderling te hebben afgesproken, dat het gesprek met Cees Grimbergen niet gevoerd mag worden, vanwege de tendentieuze manier van vragen stellen. Op zich begrijpelijk, want het is, zoals we bij de woekerpolisaffaire hebben gezien, bij TROS Radar verdomd lastig om je goed te kunnen verdedigen tegen een programmamaker die helemaal niet uit is op waarheidsvinding, maar vooral wil scoren door opgeklopte cijfers over kosten te tonen. Uiteindelijk heeft de woekerpolisaffaire ervoor gezorgd dat de premie-inkomsten uit individuele levensverzekeringen na meer dan tien jaar negatieve berichtgeving is gedaald met ruim 55 procent.

De fiscaal gefaciliteerde vermogensopbouw was voor het uitbreken van de woekerpolisaffaire nog volledig het domein van levensverzekeraars en die zijn dat vrijwel volledig kwijtgeraakt aan banken. Dit kwam door de Wet Banksparen, een initiatiefwet die mede als gevolg van de woekerpolisaffaire is ingediend. Het idee van banksparen was al wat ouder, de Consumentenbond opperde het in 1980 al en in 1999 is dit onderwerp voor het eerst aan de orde gekomen in de Tweede Kamer. Het hing dus al een flinke tijd boven de markt, maar door de woekerpolisaffaire is het er uiteindelijk toch gekomen, heel simpel omdat de publieke opinie door alle berichtgeving over woekerpolissen er oor zorgde dat ook de politiek de druk voelde om er iets aan te doen.

Ditzelfde kan ook gebeuren met pensioenfondsen. Denk aan de verplichtstelling die nu nog bestaat, waardoor de meeste pensioenregelingen verplicht zijn ondergebracht bij een bedrijfstakpensioenfonds. Hier bestaat ook al jaren discussie over, maar vooralsnog voelt de politiek er weinig voor om dit af te schaffen.

‘Vergelijkingen met de wolven van Wall Street worden gemaakt’

Als omroep Max nog even doorgaat met programma's over misstanden bij pensioenfondsen en de pensioenfondsen geen moeite wensen te nemen om dit te weerleggen, dan is het niet ondenkbaar dat de publieke opinie zich echt tegen de branche keert. Als de druk op de politiek dan hoog genoeg wordt, dan kan het zo maar gebeurd zijn met die verplichtstelling. Voor pensioenfondsen zou dit uiteraard heel vervelend kunnen uitpakken. Voor iedereen die niet bij een pensioenfonds werkt, maakt dit de markt natuurlijk wel een heel stuk dynamischer en waarschijnlijk heel veel leuker.

Mijn advies aan de pensioenfondsen is dan ook: vooral om lekker je mond te blijven houden. ■